

§ 23. Miljøministeriet

Reserver

- Mindreudgiften på 262,4 mio. kr. skyldes primært udmontning af reserve til en natur- og biodiversitetspakke, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020 (§ 23.11.79.).

Budgetforbedringer

- Mindreudgiften på 144,8 mio. kr. skyldes primært udlob af tilskudsordning vedr. udtagning af klima-lavbundsjorder, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2020 af december 2019 (§ 23.22.02.).
- Mindreudgiften på 97,1 mio. kr. skyldes primært udlob af bevilling fra forskningsreserven til miljøteknologisk udviklings- og demonstrationsprogram, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Fri Grønne, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om fordeling af forskningsreserven samt øvrige forskningsprioriteter i 2022 af oktober 2021 (§ 23.23.15.).

Øvrige større ændringer

- Merudgiften på 61,7 mio. kr. skyldes udviklingen i bevillingsprofilen af afsatte midler til indsats vedr. generationsforureninger, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020 (§ 23.24.54.).
- Merudgiften på 160,1 mio. kr. skyldes primært, at Naturstyrelsen som led i udmontningen af natur- og biodiversitetspakken tilfores bevilling til drift af nationalparker og til kompensation for indtægtstab som følge udlægning af styrelsens arealer til urørt skov og naturgenopretning, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020 (§ 23.31.01.).
- Merudgiften på 1.056,4 mio. kr. skyldes primært, at Naturstyrelsen tilfores 1.000,0 mio. kr. årligt i 2023-2024 (2022-pl) til udtagning af kulstofrige lavbundslande med henblik på reduktion af drivhusgasser, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 (§ 23.31.04.).

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Nye initiativer

- Kontoen er ny. Merudgiften på 49,8 mio. kr. skyldes udmøntning af Brexit-reserven, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne om udmøntning af Brexit-reserven til fiskerisektoren af 16. december 2021 (§ 24.63.50.).
- Kontoen er ny. Merindtægten på 49,8 mio. kr. skyldes udmøntning af Brexit-reserven, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne om udmøntning af Brexit-reserven til fiskerisektoren af 16. december 2021 (§ 24.63.50.).

Reserver

- Merudgiften på 117,9 mio. kr. skyldes, at der udestår udmøntning af en større andel af lavbundsreserven i 2023 end der udestod på Finansloven for 2022 (§ 24.11.79.).
- Merindtægten på 106,4 mio. kr. skyldes, at der udestår udmøntning af en større andel af lavbundsreserven i 2023 end der udestod på Finansloven for 2022. En del af reserven er finansieret ved indtægter fra EU's genopretningsfacilitet (§ 24.11.79.).
- Merudgiften på 519,5 mio. kr. skyldes, at der i 2023 er afsat en reserve til kollektive virkemidler, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 (§ 24.21.07.).

Øvrige større ændringer

- Merudgiften på 56,9 mio. kr. skyldes primært, at der i 2023, som følge af overgang til ny -periode for EU's fælles landbrugspolitik (CAP), gives støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren for både 2023 og 2024. Der er derudover fremrykket midler til 2023 til treårige tilsagn til udvikling af biavl (§ 24.21.02.).
- Merindtægten på 49,9 mio. kr. skyldes primært, at der som følge af overgang til ny periode for EU's fælles landbrugspolitik (CAP) gives støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren for både 2023 og 2024 (§ 24.21.02.).
- Mindreudgiften på 103,6 mio. kr. skyldes primært, at bevillingen fra 2023 og frem er reduceret med henblik på finansiering af Fonden for Plantebaserede Fødevarer, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 (§ 24.24.51.).

- Merudgiften på 89,2 mio. kr. skyldes opstart af Fonden for Plantebaserede Fødevarer, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 (§ 24.24.52.).
- Mindreudgiften på 176,8 mio. kr. skyldes primært udlob af etårige bevillinger til forskningsindsatser, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Nye Borgerlige, Fri Grønne, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om fordeling af forskningsreserven mv i 2022 af oktober 2021. Derudover kan mindreudgiften især henføres til, at der i 2022 blev afsat bevilling til et større udbud til forskningsprojekter vedr. ny bedriftsmodel, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021 (§ 24.33.02.).

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
§ 23. Miljøministeriet			
23.11.01. Departementet (tekstanm. 6, 125 og 184)			
(Driftsbev.)			
Nettoudgift	274,3	307,3	33,0
Merudgiften på 33,0 mio. kr. skyldes primært opregning fra 2022- til 2023-priser, samt bevillings-tilførsel til sikring af opgavevaretagelsen i departementet fra 2023-2026.			
23.11.79. Reserver og budgetregulering			
Udgift	262,4	-	-262,4
Mindreudgiften på 262,4 mio. kr. skyldes primært udmøntning af reserve til en natur- og biodiversitetspakke, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020.			
23.22.02. Vand- og naturindsats (tekstanm. 106 og 194)			
(Reservationsbev.)			
Udgift	278,5	133,7	-144,8
Mindreudgiften på 144,8 mio. kr. skyldes primært udløb af tilskudsordning vedr. udtagning af klima-lavbundsgrunde, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2020 af december 2019.			
23.22.31. Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler (tekstanm. 106) (Reservationsbev.)			
Udgift	54,8	48,1	-6,7
Mindreudgiften på 6,7 mio. kr. skyldes hhv. udløb af tillægsaftale mellem den daværende VLAK-regering, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021 af januar 2019 samt implementering af ændringer som følge af ny sprøjtemiddelstrategi 2022-2026, jf. Aftale mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 af februar 2022.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
23.23.15. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (Reservationsbev.)			
Udgift	124,1	27,0	-97,1
Mindreudgiften på 97,1 mio. kr. skyldes udløb af midlertidig bevilling vedrørende forskningsreserven i 2022, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om fordeling af forskningsreserven samt øvrige forskningsprioriteter i 2022 af oktober 2021.			
23.23.30. Ordninger for reduktion af partikeludslip (tekstanm. 106) (Reservationsbev.)			
Udgift	25,6	31,6	6,0
Merudgiften på 6,0 mio. kr. skyldes udviklingen i bevillingsprofilen på afsatte midler til pulje til eftermontering af partikelfilter på dieselpersonbiler, jf. Aftale mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Enhedslisten om miljøinitiativer i grønne byer og en hovedstad i udvikling af september 2021.			
23.24.54. Støtte til indsats vedrørende generationsforureninger (tekstanm. 198) (Reservationsbev.)			
Udgift	101,1	162,8	61,7
Merudgiften på 61,7 mio. kr. skyldes udviklingen i bevillingsprofilen på afsatte midler til indsats vedr. generationsforureninger, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020.			
23.24.62. Indsamlingsordning vedr. bærbare batterier (Reservationsbev.)			
Udgift	0,4	10,8	10,4
Merudgiften på 10,4 mio. kr. skyldes, at der i forbindelse med forslag til finansloven for 2023 er afsat 10,4 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til udgifter til indsamlingsordningen af udtjente bærbare batterier og akkumulatorer.			
Indtægt	19,7	29,7	10,0
Merindtægten på 10,0 mio. kr. skyldes forøgelse af indtægtsskønnet på indsamlingsordningen på baggrund af en fremskrivning af markedsførte mængder bærbare batterier.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
23.31.01. Naturstyrelsen (tekstanm. 106 og 110)			
<i>(Statsvirksomhed)</i>			
Nettoudgift	238,6	398,7	160,1
Merudgiften på 160,1 mio. kr. skyldes primært, at der som led i udmøntning af reserve til en natur- og biodiversitetspakke tilføres bevilling til drift af nationalparker og til kompensation for indtægtstab som følge af udlægning af Naturstyrelsens arealer til urørt skov samt til naturgenopretning, jf. Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om finansloven for 2021 af december 2020.			
23.31.02. Salg af ejendomme (tekstanm. 7) (Anlægsbev.)			
Indtægt	13,6	-	-13,6
Mindreindtægten på 13,6 mio. kr. skyldes, at indtægtskrav vedr. salg af sommerhusgrunde ikke er videreført.			
23.31.04. Arealforvaltning mv. (tekstanm. 106 og 197)			
<i>(Anlægsbev.)</i>			
Udgift	123,7	1.180,1	1.056,4
Merudgiften på 1.056,4 mio. kr. skyldes primært, at der er afsat 1.000,0 mio. kr. årligt i 2023-2024 (2022-pl) til udtagning af kulstofrige lavbundsjord med henblik på reduktion af drivhusgasser, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
Indtægt	27,8	18,5	-9,3
Mindreindtægten på 9,3 mio. kr. skyldes nedgang i indtægtskravet til finansiering af naturgenopretningsprojektet Søborg Sø, som blev igangsat jf. akt. 99 af 9. maj 2018.			
23.31.09. Kystbeskyttelse, havne mv. (tekstanm. 17 og 185)			
<i>(Anlægsbev.)</i>			
Indtægt	41,6	29,6	-12,0
Mindreindtægten på 12,0 mio. kr. skyldes, at der ikke længere er budgetteret med forbrug af videreførsler vedr. fællesaftalen ved Blåvand.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
23.41.20. Forskningsbaseret myndighedsbetjening ved Aarhus Universitet (Reservationsbev.)			
Udgift	118,1	124,8	6,7
Merudgiften på 6,7 mio. kr. skyldes primært tilførsel til sikring af opgavevaretagelsen af forskningsbaseret myndighedsbetjening ved Aarhus Universitet i 2023.			
23.45.10. Forskning og udvikling i øvrigt (Reservationsbev.)			
Udgift	29,4	36,8	7,4
Merudgiften på 7,4 mio. kr. skyldes udviklingen i bevillingsprofilen på afsatte midler til forskning i gyllehåndtering og forbedret kortlægning af kvælstoftilbageholdelse, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
23.52.02. Den Danske Klimaskovfond			
Udgift	12,8	7,2	-5,6
Mindreudgiften på 5,6 mio. kr. skyldes en forskel i periodelængden for opgørelsen af udgifter til klimakompensation for statslige flyrejser.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri			
24.11.79. Reserver og budgetregulering			
Udgift	190,7	308,6	117,9
Merudgiften på 117,9 mio. kr. skyldes, at der udestår udmøntning af en større andel af lavbundsreserven i 2023 end der udestod på Finansloven for 2022.			
Indtægt	65,0	171,4	106,4
Merindtægten på 106,4 mio. kr. skyldes, at der udestår udmøntning af en større andel af lavbundsreserven i 2023 end der udestod på Finansloven for 2022. En del af reserven er finansieret ved indtægter fra EU's genopretningsfacilitet.			
24.21.01. Landbrugsstyrelsen (tekstanm. 41, 125, 167 og 193)			
<i>(Driftsbev.) .....</i>			
Nettoudgift	923,9	991,0	67,1
Merudgiften på 67,1 mio. kr. skyldes primært udgifter til implementering og administration af ny CAP-reform mv., jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
24.21.02. Forskellige tilskud (tekstanm. 106)			
<i>(Reservationsbev.) .....</i>			
Udgift	116,9	173,8	56,9
Merudgiften på 56,9 mio. kr. skyldes primært, at der i 2023, som følge af overgang til ny periode for EU's fælles landbrugspolitik (CAP), gives støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren for både 2023 og 2024. Der er derudover fremrykket midler til 2023 til treårige tilsgn til udvikling af biavl.			
Indtægt	108,2	158,1	49,9
Merindtægten på 49,9 mio. kr. skyldes primært, at der som følge af overgang til periode EU's fælles landbrugspolitik (CAP), gives støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsagssektoren for både 2023 og 2024.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
24.21.05. Anlægsprogram (tekstanm. 190) (Anlægsbev.) ..			
Indtægt	304,5	329,6	25,1
Merindtægten på 25,1 mio. kr. skyldes øget EU-finansiering til udtagning af lavbundjorde, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
24.21.07. Kollektive virkemidler (Anlægsbev.)			
Udgift	-	519,5	519,5
Merudgiften på 519,5 mio. kr. skyldes, at der i 2023 er afsat en reserve til kollektive virkemidler, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
24.23.03. Støtte til udvikling af landdistrikterne (Reservationsbev.)			
Udgift	1.344,5	1.154,6	-189,9
Mindreudgiften på 189,9 mio. kr. skyldes bevilingsprofilen for Landdistriktsprogrammet, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
Indtægt	1.141,5	1.036,6	-104,9
Mindreindtægten på 104,9 mio. kr. skyldes bevilingsprofilen for Landdistriktsprogrammet, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			

Mio. kr.	2022	2023	Ændring
24.24.05. Yngre jordbruger-ordningen (Lovbunden)			
Udgift	15,8	9,2	-6,6
Mindreudgiften på 6,6 mio. kr. skyldes en forventet højere afvikling af garantiindfrielse på lån til yngre jordbrugere.			
 24.24.51. Produktions- og promilleafgiftsfonde mv. inden for fødevarerektoren (tekstanm. 160 og 168) (Reservationsbev.)			
Udgift	311,0	207,4	-103,6
Mindreudgiften på 103,6 mio. kr. skyldes primært, at bevillingen fra 2023 og frem er reduceret med henblik på finansiering af Fonden for Plantebaserede Fødevarer, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			
 Indtægt	45,0	61,4	16,4
Merindtægten på 16,4 mio. kr. skyldes primært, at der til Fonden for Økologisk Landbrug er budgetteret med indtægter fra Fonden for Plantebaserede Fødevarer med henblik på udmøntning til plantebaserede indsatser inden for økologi.			
 24.24.52. Fonden for Plantebaserede Fødevarer (tekstanm. 160) (Reservationsbev.)			
Udgift	-	89,2	89,2
Merudgiften på 89,2 mio. kr. skyldes opstart af Fonden for Plantebaserede Fødevarer, jf. Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021.			